

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (czwarta izba w składzie powiększonym)

z dnia 5 października 2020 r.*

Służba publiczna – Urzędnicy – Urzędnik będący w chwili wstąpienia do służby obywatelem Zjednoczonego Królestwa – Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii – Uzyskanie obywatelstwa państwa zatrudnienia w trakcie kariery zawodowej – Utrata dodatku zagranicznego – Równość traktowania – Zasada niedyskryminacji – Artykuł 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego

W sprawie T-18/19

Colin Brown, zamieszkały w Brukseli (Belgia), którego reprezentuje adwokat I. Van Damme,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, którą reprezentują T. Bohr i D. Milanowska, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popierana przez

Radę Unii Europejskiej, którą reprezentują M. Bauer i R. Meyer, w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot skargę na podstawie art. 270 TFUE zmierzającą, po pierwsze, do stwierdzenia nieważności decyzji Urzędu Administracji i Wypłacania Należności Indywidualnych (PMO) Komisji z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie odebrania skarżącemu prawa do dodatku zagranicznego oraz zwrotu kosztów podróży, i po drugie, do przywrócenia tych świadczeń od dnia 1 grudnia 2017 r.,

SĄD (czwarta izba w składzie powiększonym),

w składzie: S. Papasavvas, prezes, S. Gervasoni, P. Nihoul, R. Frendo (sprawozdawczynie) i J. Martín y Pérez de Nanclares, sędziowie,

sekretarz: L. Ramette, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 lutego 2020 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok

I. Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżący, Colin Brown, posiadał początkowo jedynie status obywatela Zjednoczonego Królestwa i zamieszkiwał tam do 1996 r. W latach 1996 i 1997 studiował we Włoszech, a następnie w Belgii – od września 1997 r. do czerwca 1998 r. Następnie, w okresie od 1 października 1998 r. do 28 lutego 1999 r. skarżący odbył staż w Komisji Europejskiej w Brukseli (Belgia). Wreszcie od dnia 1 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. skarżący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorze prywatnym w Belgii.
- 2 W dniu 1 stycznia 2001 r. skarżący wstąpił do służby w Komisji. Urząd Administracji i Wypłacania Należności Indywidualnych (PMO) Komisji przyznał mu dodatek zagraniczny na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”).
- 3 W dniu 23 czerwca 2016 r. obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wypowiedzieli się w referendum na rzecz wystąpienia ich kraju z Unii Europejskiej. Po przyjęciu w dniu 13 marca 2017 r. przez parlament Zjednoczonego Królestwa European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 [ustawy z 2017 r. o Unii Europejskiej (notyfikacja o wystąpieniu)] premier Zjednoczonego Królestwa w dniu 29 marca 2017 r. notyfikował Radzie Europejskiej zamiar wystąpienia tego państwa członkowskiego z Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) na podstawie art. 50 ust. 2 TUE.
- 4 W dniu 27 czerwca 2017 r. skarżący złożył wniosek o nabycie obywatelstwa belgijskiego, które uzyskał w dniu 3 listopada tego samego roku. W dniu 19 stycznia 2018 r. powiadomił on PMO o tej zmianie sytuacji.
- 5 W dniu 23 lutego 2018 r. skarżący został poinformowany, po pierwsze, że dodatek zagraniczny został mu odebrany od dnia 31 października 2017 r. ze względu na to, że uzyskał on obywatelstwo belgijskie, i po drugie, że w konsekwencji utracił on również prawo do zwrotu kosztów podróży na podstawie art. 8 załącznika VII do regulaminu pracowniczego.
- 6 W następstwie złożenia wniosku o udzielenie wyjaśnień w dniu 5 marca 2018 r. skarżący otrzymał wiadomość elektroniczną, z której wynikało, że cofnięcie dodatku zagranicznego jest uzasadnione na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego okolicznością, iż od 1997 r. zamieszkiwał on w Belgii.
- 7 W dniu 19 marca 2018 r. PMO zastąpiło decyzję z dnia 23 lutego 2018 r. nową decyzją, ustalającą na dzień 1 grudnia 2017 r. datę odebrania skarżącemu dodatku zagranicznego i zwrotu kosztów podróży (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).
- 8 W dniu 17 czerwca 2018 r. skarżący złożył zażalenie, które zostało oddalone decyzją organu powołującego z dnia 15 października 2018 r.

II. Przebieg postępowania i żądania stron

- 9 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 11 stycznia 2019 r. skarżący wniósł niniejszą skargę.
- 10 Komisja złożyła odpowiedź na skargę w dniu 20 marca 2019 r.

- 11 Ze względu na zmianę składu izb Sądu prezes Sądu, decyzją z dnia 25 marca 2019 r. wydaną na podstawie art. 27 § 3 regulaminu Sądu, przydzielił sprawę nowej sędzi sprawozdawcy, należącej do piątej izby.
- 12 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 12 kwietnia 2019 r., Rada Unii Europejskiej wniosła o dopuszczenie do niniejszego postępowania w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji.
- 13 W dniu 9 maja 2019 r. skarżący złożył replikę.
- 14 Postanowieniem z dnia 13 maja 2019 r. prezes piątej izby Sądu dopuścił interwencję Rady.
- 15 W dniu 18 czerwca 2019 r. Komisja złożyła duplikę.
- 16 Interwenient złożył swe uwagi w dniu 25 czerwca 2019 r., a skarżący ustosunkował się do nich w wyznaczonym terminie.
- 17 Ze względu na zmianę składu izb Sądu sędzia sprawozdawczyni została na podstawie art. 27 § 5 regulaminu postępowania przydzielona do czwartej izby, której w rezultacie została przekazana niniejsza sprawa.
- 18 Na wniosek czwartej izby Sąd, na podstawie art. 28 regulaminu postępowania, postanowił przekazać sprawę składowi powiększonemu. Wiceprezes Sądu został wezwany do zasiadania w czwartej izbie w składzie powiększonym na podstawie decyzji zgromadzenia plenarnego Sądu z dnia 4 października 2019 r. w sprawie utworzenia izb i przydziału sędziów do izb (Dz.U. 2019, C 372, s. 3) oraz do pełnienia funkcji prezesa izby, zgodnie z art. 11 § 4 regulaminu postępowania.
- 19 Na wniosek sędzi sprawozdawczyni Sąd (czwarta izba w składzie powiększonym) postanowił, po pierwsze, otworzyć ustny etap postępowania, po drugie, zadać stronom pytania na piśmie w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 regulaminu postępowania, wzywając je do udzielenia odpowiedzi na nie podczas rozprawy, i po trzecie, zwrócić się do Parlamentu Europejskiego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego o udzielenie informacji zgodnie z art. 24 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ten wniosek o udzielenie informacji ma na celu ustalenie, w jaki sposób owe trzy instytucje interpretują art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego i w jaki sposób go stosują, w przypadku gdy urzędnik lub pracownik posiadający już obywatelstwo państwa członkowskiego nabywa w trakcie kariery obywatelstwo państwa, na którego terytorium znajduje się jego miejsce zatrudnienia.
- 20 Na rozprawie w dniu 27 lutego 2020 r. wysłuchano wystąpień stron oraz ich odpowiedzi na pytania Sądu zadane na piśmie i ustnie. W toku rozprawy Komisja i Rada zostały wezwane do powiadomienia Sądu o liczbie urzędników korzystających z dodatku zagranicznego, którzy nabyli obywatelstwo swojego państwa zatrudnienia, oraz – spośród nich – o liczbie urzędników, którzy stracili ten dodatek.
- 21 W ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 regulaminu postępowania w dniu 9 marca 2020 r. Sąd wezwał Komisję do złożenia pisma informacyjnego Rady z dnia 11 grudnia 1959 r., które odczytała ona podczas rozprawy.
- 22 Komisja i Rada przekazały w wyznaczonym terminie swe odpowiedzi na pytania Sądu przedstawione podczas rozprawy i w ramach środków organizacji postępowania.
- 23 W dniu 4 maja 2020 r. skarżący złożył uwagi w przedmiocie danych i dokumentu przekazanych po rozprawie przez Komisję i Radę. W uwagach skarżący wyraził ubolewanie, że – jego zdaniem – dane te są niekompletne, nie żądając jednak ich uzupełnienia.

- 24 W dniu 14 maja 2020 r. ustny etap postępowania został zamknięty i sprawa została skierowana na naradę.
- 25 Skarżący wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
 - nakazanie przywrócenia jego dodatku zagranicznego i zwrotu kosztów podróży poczynszony od dnia 1 grudnia 2017 r.;
 - nakazanie zapłaty dodatków i kosztów niewypłaconych między dniem 1 grudnia 2017 r. a dniem przywrócenia prawa do tych świadczeń, wraz z odsetkami;
 - w razie uwzględnienia przez Sąd zarzutu niezgodności z prawem podniesionego w skardze – stwierdzenie nieważności zastosowania art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego do chwili zastąpienia go przez instytucje przepisami niedyskryminującymi;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 26 Komisja wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;
 - obciążenie skarżącego kosztami postępowania.
- 27 Interwenient wnosi do Sądu o oddalenie skargi.

III. Co do prawa

A. W przedmiocie żądania pierwszego

- 28 Na poparcie żądania pierwszego, mającego na celu stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji, skarżący podnosi cztery zarzuty, dotyczące:
- naruszenia art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego;
 - naruszenia zasady równości i niedyskryminacji ze względu na to, że w zaskarżonej decyzji przyznanie prawa do dodatku zagranicznego uzależniono od spełnienia przesłanek przewidzianych w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego;
 - naruszenia zasady równości i niedyskryminacji ze względu na to, że w zaskarżonej decyzji dokonano wykładni art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego z naruszeniem tej zasady;
 - niezgodności z prawem art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego.
- 29 W zarzucie pierwszym, który można podzielić na dwie części, skarżący kwestionuje możliwość ponownego zbadania przez Komisję jego prawa do dodatku zagranicznego. W części pierwszej tego zarzutu twierdzi on, że art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie pozwala na ponowne zbadanie tego prawa w przypadku nabycia nowego obywatelstwa. W części drugiej tego zarzutu utrzymuje on, że Komisja powinna była przynajmniej uwzględnić przymus wywarty na nim ze

względu na ewentualne wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii. Zarzut pierwszy jest zatem oparty nie tylko na naruszeniu art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, jak wskazuje skarżący, lecz również na istnieniu tego przymusu.

- 30 W zarzucie drugim, który również może zostać podzielony na dwie części, skarżący podnosi, że zasada równości i niedyskryminacji stoi na przeszkodzie temu, by jego prawo do dodatku zagranicznego zostało ponownie zbadane w świetle przesłanek przewidzianych w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego. W części pierwszej twierdzi on, że był traktowany tak, jakby miał obywatelstwo belgijskie w okresie dziesięciu lat poprzedzających wstąpienie do służby, podczas gdy w tym okresie był obywatelem Zjednoczonego Królestwa. W części drugiej wskazuje on, że w okolicznościach niniejszej sprawy stosowanie tego przepisu dotknęło urzędników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa w większym stopniu niż wszystkich pozostałych.
- 31 W zarzucie trzecim skarżący pomocniczo rozważa hipotezę, zgodnie z którą nic nie stoi na przeszkodzie temu, by Komisja ponownie zbadała jego prawo do dodatku zagranicznego na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, podnosząc jednak, że w każdym wypadku zasada równości i niedyskryminacji powinna była doprowadzić do innej wykładni tego przepisu.

1. W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego i istnienia przymusu

- 32 Jak już wskazano w pkt 29 powyżej, w zarzucie pierwszym skarżący kwestionuje okoliczność, że nabycie obywatelstwa belgijskiego mogło uzasadniać ponowne zbadanie jego prawa do dodatku zagranicznego.

a) W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej naruszenia art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego

- 33 Skarżący twierdzi, że art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie pozwala na ponowne zbadanie prawa urzędnika do dodatku zagranicznego na tej podstawie, że urzędnik ten nabył w trakcie kariery obywatelstwo państwa, w którym jest zatrudniony. Z uwagi na cel dodatku zagranicznego, jakim jest wyrównanie obciążeń i niedogodności związanych z objęciem stanowiska wymagającego zmiany miejsca zamieszkania, ponowne rozpatrzenie sytuacji na tym etapie może nastąpić jedynie w przypadku zmiany miejsca zatrudnienia.
- 34 Artykuł 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego ma następujące brzmienie:

„Dodatek zagraniczny [...] jest przyznawany:

a) urzędnikom:

- którzy nie są oraz nigdy nie byli obywatelami państwa, na terytorium którego znajduje się ich miejsce zatrudnienia, oraz
- którzy w okresie pięciu lat, kończącym się sześć miesięcy przed wstąpieniem do służby, nie prowadzili swojej głównej działalności zawodowej ani nie posiadali stałego miejsca zamieszkania na europejskim terytorium tego państwa. Do celów niniejszego przepisu nie są brane pod uwagę sytuacje wynikające z pracy wykonywanej dla innego państwa lub dla organizacji międzynarodowej;

- b) urzędnikom, którzy są lub byli obywatelami państwa, na którego terytorium znajduje się ich miejsce zatrudnienia, którzy jednak przez okres 10 lat kończący się w dniu wstąpienia przez nich do służby posiadali stałe miejsce zamieszkania poza europejskim terytorium tego państwa z przyczyn innych niż wykonywanie obowiązków w służbie państwowej lub na rzecz organizacji międzynarodowej”.
- 35 Przepisy te, podobnie jak wszystkie przepisy prawa Unii uprawniające do świadczeń finansowych, należy interpretować ściśle (zob. wyrok z dnia 18 lipca 2017 r., Komisja/RN, T-695/16 P, niepublikowany, EU:T:2017:520, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 36 W tym względzie należy stwierdzić, że art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie przewiduje wyraźnie możliwości ponownego zbadania prawa do dodatku zagranicznego ze względu na zmianę okoliczności zaistniałą w trakcie kariery urzędnika.
- 37 Jednakże ze względu na to, że dodatek zagraniczny jest wypłacany co miesiąc, administracja nie może go nadal wypłacać, jeżeli następuje zdarzenie zmieniające w istotny sposób sytuację osoby, która z niego korzysta, ponieważ zdarzenie to wywiera wpływ na warunki, od których uzależniono przyznanie tego dodatku. W tym wypadku, i przy braku przepisów stojących temu na przeszkodzie, administracja powinna ponownie zbadać tę sytuację (zob. podobnie wyrok z dnia 26 czerwca 2013 r., Achab/EKES, F-21/12, EU:F:2013:95, pkt 26). W przeciwieństwie do cofnięcia z mocą wsteczną decyzji uchylenie na przyszłość jest bowiem możliwe zawsze, gdy okoliczności, które uzasadniały tę decyzję, już nie istnieją. Jest tak w szczególności w prawie służby publicznej, gdy dalsze wypłacanie składników wynagrodzenia okazałoby się nieprawidłowe. Potwierdzono to w samym regulaminie pracowniczym, w art. 85, ponieważ w sposób dorozumiany dopuszczono zaprzestanie nienależnych wypłat (zob. podobnie wyrok z dnia 9 marca 1978 r., Herpels/Komisja, 54/77, EU:C:1978:45, pkt 38–40).
- 38 Co więcej, jak stwierdził już Sąd, z brzmienia art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie wynika wcale, by możliwość skorzystania z dodatku zagranicznego stanowiła prawo nabyte (zob. podobnie wyrok z dnia 28 września 1993 r., Magdalena Fernández/Komisja, T-90/92, EU:T:1993:78, pkt 32).
- 39 Ponadto skarżący nie kwestionuje samej zasady ponownego badania, lecz ogranicza się do twierdzenia, że ponowna ocena prawa do dodatku zagranicznego może mieć miejsce jedynie w przypadku zmiany w zakresie zatrudnienia danego urzędnika, a nie w przypadku nabycia nowego obywatelstwa.
- 40 W tym względzie skarżący podnosi, po pierwsze, że nabycie nowego obywatelstwa w trakcie kariery nie może uzasadniać zmiany prawa do dodatku zagranicznego, ponieważ wyrażenie „nie są oraz nigdy nie byli” obywatelami państwa zatrudnienia, zawarte w art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, odnosi się wyłącznie do sytuacji urzędnika w chwili wstąpienia przez niego do służby – odpowiadającej chwili przyjęcia decyzji w sprawie tego dodatku.
- 41 Jednakże warunek, zgodnie z którym dodatek zagraniczny jest przyznawany urzędnikom, którzy „nie są [...] obywatelami” państwa zatrudnienia, jest sformułowany w trybie oznajmującym czasu teraźniejszego. Tym samym, biorąc pod uwagę powtarzalny charakter wypłacania tego dodatku, brzmienie to nie wyklucza obowiązku spełniania przez danego urzędnika w trakcie całej kariery zawodowej przesłanki braku obywatelstwa państwa zatrudnienia dla celów zachowania dodatku na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego (zob. podobnie wyrok z dnia 26 czerwca 2013 r., Achab/EKES, F-21/12, EU:F:2013:95, pkt 28).
- 42 Skarżący kwestionuje znaczenie tego wyroku na tej podstawie, że w przeciwieństwie do niego M. Achab, obywatel państwa trzeciego, w chwili zatrudnienia nie miał obywatelstwa państwa członkowskiego i korzystał w tym względzie z odstępstwa, aby mógł zostać zatrudniony. Jednakże okoliczność, że M. Achab nie posiadał obywatelstwa państwa członkowskiego, nie ma znaczenia w świetle art. 4 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, który opiera się na obywatelstwie państwa zatrudnienia, a nie na obywatelstwie państwa pochodzenia. Ponadto to właśnie nabycie

drugiego obywatelstwa w trakcie kariery zawodowej uzasadniło, zarówno w wypadku M. Achaba, jak i w wypadku skarżącego, zaprzestanie wypłacania im dodatku zagranicznego na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a).

- 43 Ponadto okoliczność, że art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego uzależnia również przyznanie dodatku zagranicznego od okoliczności, że dany urzędnik „nigdy nie by[ł] obywatel[em]” państwa zatrudnienia, tym bardziej nie stoi na przeszkodzie wykładni, zgodnie z którą nabycie tego obywatelstwa w trakcie kariery zawodowej powoduje utratę prawa do tego dodatku na podstawie tego przepisu.
- 44 Co więcej, art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego ma swoje źródło w art. 4 ust. 1 załącznika VII do rozporządzenia Rady nr 31 (EWG) 11 (EWEA) z dnia 18 grudnia 1961 r. ustanawiającego regulamin pracowniczy urzędników i warunki zatrudnienia innych pracowników Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. 1962, 45, s. 1387), w pierwotnym brzmieniu. Z pisma informacyjnego Komisji z dnia 11 grudnia 1959 r. wynika zaś (zob. pkt 21 powyżej), że podczas prac przygotowawczych, które doprowadziły do przyjęcia tego przepisu, prawodawca zbadał kilka kryteriów przyznania dodatku zagranicznego, lecz przyjął kryterium obywatelstwa ze względu na jego „dokładniejszy i prostszy w stosowaniu” charakter niż w wypadku innych kryteriów, mając świadomość, że kryterium to „nie eliminuje wszystkich trudności ([w szczególności] w przypadku [...] podwójnego obywatelstwa)”.
- 45 Z powyższego wynika, że prawodawca nie zamierzał regulować wszystkich możliwych przypadków, lecz zdecydował się na preferowanie sformułowania upraszczającego w przeważającej większości przypadków przyjmowanie decyzji dotyczących prawa do dodatku zagranicznego. Zgodnie z orzecnictwem przypomnianym w pkt 35 powyżej jedynie odmienne brzmienie art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego mogłoby wykluczyć wszelkie ponowne badanie w trakcie kariery prawa do tego dodatku w następstwie nabycia nowego obywatelstwa.
- 46 Po drugie, skarżący twierdzi, że nabycie obywatelstwa państwa zatrudnienia po wstąpieniu do służby jest tylko jednym z wielu sposobów nawiązania więzi z tym państwem i zintegrowania się w nim. Według skarżącego zgodnie z orzecnictwem art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie pozwala zaś organowi powołującemu na cofnięcie dodatku zagranicznego na tej podstawie, że obciążenia i niedogodności wynikające ze wstąpienia do służby są wystarczająco zrekompensowane w danym momencie kariery zawodowej lub że urzędnik jest odtąd wystarczająco zintegrowany w tym państwie.
- 47 W tym względzie należy wskazać, że z pisma informacyjnego Rady z dnia 11 grudnia 1959 r. (zob. pkt 21 powyżej) wynika, że dodatek zagraniczny w zamierzeniu miał być dodatkiem „przyznawanym tytułem rekompensaty za wydatki materialne i niedogodności o charakterze moralnym wynikające z faktu, iż dany pracownik przebywa daleko od swego miejsca pochodzenia”, i że „pracownicy utrzymują ogólnie relacje rodzinne [...] łączące ich z regionem, z którego pochodzą”. Tymczasem, jak podnoszą zarówno skarżący, jak i Komisja, owe niedogodności i obciążenia mogą trwać przez cały okres kariery, a nawet pogłębić się w jej trakcie – pomimo integracji w państwie zatrudnienia.
- 48 Orzeczono również, że celem dodatku zagranicznego jest zrekompensowanie szczególnych obciążeń i niedogodności wynikających z podjęcia służby w Unii (wyroki: z dnia 13 lipca 2018 r., Quadri di Cardano/Komisja, T-273/17, EU:T:2018:480, pkt 44; z dnia 28 lutego 2019 r., Pozza/Parlament, T-216/18, niepublikowany, EU:T:2019:118, pkt 24) przez urzędników, którzy, aby móc stale wykonywać swoje obowiązki i przestrzegać art. 20 regulaminu pracowniczego, są zobowiązani do przeniesienia miejsca zamieszkania z państwa, w którym zamieszkują, do państwa, w którym są zatrudnieni (zob. podobnie wyrok z dnia 16 maja 2007 r., F/Komisja, T-324/04, EU:T:2007:140, pkt 47).

- 49 Tak więc, jak zauważyła Rada, dodatek zagraniczny pozwala na rekrutację wśród obywateli państw członkowskich Unii z uwzględnieniem jak najszerszego zasięgu geograficznego, zgodnie z art. 27 akapit pierwszy regulaminu pracowniczego, wspierając równowagę geograficzną w europejskiej służbie publicznej, wymaganą zresztą przez ducha Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 4 marca 1964 r., Lasalle/Parlament, 15/63, EU:C:1964:9, s. 73).
- 50 W tym kontekście prawodawca przewidział jedynie, że integracja urzędnika w państwie miejsca zatrudnienia stoi na przeszkodzie wypłacaniu dodatku zagranicznego, jeżeli wynika ona z faktu, że „w okresie pięciu lat, kończącym się sześć miesięcy przed wstąpieniem do służby, [...] prowadził [on w tym państwie] swoją główną działalność zawodową”. Innymi słowy – dodając te uściślenia, prawodawca wykluczył, by integracja wynikająca z okoliczności, że w trakcie kariery urzędnik ustanowił miejsce zwykłego zamieszkania w państwie zatrudnienia i tam pracował, mogła stanowić przeszkodę dla takiej wypłaty.
- 51 Natomiast, jak wskazano w pkt 41–45 powyżej, prawodawca – dokonując wyboru brzmienia art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego – nie wykluczył, że szczególna forma integracji, jaką jest nabycie obywatelstwa państwa zatrudnienia po wstąpieniu do służby, stanowi istotną zmianę sytuacji, która może prowadzić do utraty dodatku zagranicznego. Dokonując tego wyboru, prawodawca skorzystał z szerokich ram uprawnień dyskrecyjnych, jakimi dysponuje on przy ustalaniu warunków zatrudnienia urzędników Unii (zob. podobnie wyroki: z dnia 22 grudnia 2008 r., Centeno Mediavilla i in./Komisja, C-443/07 P, EU:C:2008:767, pkt 91; z dnia 4 marca 2010 r., Angé Serrano i in./Parlament, C-496/08 P, EU:C:2010:116, pkt 86), w tym w dziedzinie wynagrodzenia (zob. podobnie wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Carpenito/Rada, T-543/16 i T-544/16, niepublikowany, EU:T:2018:955, pkt 60).
- 52 W tych okolicznościach PMO nie naruszyło art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego poprzez stwierdzenie, że nabycie obywatelstwa państwa zatrudnienia w toku kariery powinno prowadzić do ponownego zbadania prawa do dodatku zagranicznego.
- 53 Część pierwsza zarzutu pierwszego jest zatem bezzasadna.
- b) W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej braku uwzględnienia przez Komisję przymusu wynikającego z ewentualnego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii*
- 54 Skarżący twierdzi, że Komisja powinna była uwzględnić fakt, iż był on zmuszony wystąpić o obywatelstwo belgijskie, ponieważ wydawało mu się to wówczas jedynym rozwiązaniem umożliwiającym zachowanie zatrudnienia na wypadek wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii. Kolegium komisarzy nie udzieliło bowiem przed dniem 28 marca 2018 r. urzędnikom będącym obywatelami Zjednoczonego Królestwa gwarancji, że nie zostaną oni zwolnieni z urzędu, jeśli – na wypadek gdyby takie wystąpienie nastąpiło – nie posiadaliby już obywatelstwa państwa członkowskiego.
- 55 W celu zbadania tej części zarzutu należy na wstępie przypomnieć, że z art. 49 regulaminu pracowniczego w związku z art. 28 lit. a) tego regulaminu wynika, że urzędnik, który przestaje spełniać warunek bycia obywatelem jednego z państw członkowskich Unii, może zostać zwolniony z urzędu w drodze decyzji organu powołującego zawierającej uzasadnienie, jak słusznie twierdzi skarżący.
- 56 Należy również zauważyć, że między stronami jest bezsporne, iż urzędnicy będący obywatelami Zjednoczonego Królestwa przed złożeniem przez skarżącego wniosku o nabycie – a nawet po uzyskaniu przez niego – obywatelstwa belgijskiego w dniu 27 czerwca 2017 r. nie otrzymali żadnej gwarancji, że art. 49 regulaminu pracowniczego nie będzie miał do nich zastosowania w przypadku wystąpienia tego państwa. Jak wskazuje skarżący, dopiero w dniu 28 marca 2018 r. Komisja

postanowiła, że organ powołujący nie będzie wykonywał uprawnień dyskrecjonalnych na podstawie tego przepisu, chyba że byłoby to należycie uzasadnione w szczególnych przypadkach, takich jak konflikt interesów lub na mocy zobowiązań międzynarodowych.

- 57 Wreszcie należy podkreślić, że sama notyfikacja przez Zjednoczone Królestwo zamiaru wystąpienia z Unii nie zmieniała sytuacji prawnej obywateli tego państwa (zob. analogicznie wyrok z dnia 26 listopada 2018 r., *Shindler i in./Rada*, T-458/17, EU:T:2018:838, pkt 44).
- 58 W tym kontekście skarżący opiera podnoszony obowiązek uwzględnienia przez Komisję przymusu, któremu skarżący musiał sprostać, na orzecznictwie dotyczącym art. 4 ust. 3 załącznika VII do regulaminu pracowniczego. W odpowiedzi na pytanie zadane na rozprawie skarżący uściślił, że przymus, na który powołał się w swoich pismach procesowych, może stanowić siłę wyższą, której przesłanki są spełnione w niniejszej sprawie.
- 59 Co się tyczy art. 4 ust. 3 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, należy przypomnieć, że przepis ten zrównuje urzędnika, który w wyniku małżeństwa nabył z urzędu obywatelstwo państwa zatrudnienia, bez możliwości zrzeczenia się tego obywatelstwa, z urzędnikiem, który nie jest i nigdy nie był obywatelem tego państwa.
- 60 Skarżący nie kwestionuje, że przepis ten jest jako taki obcy w niniejszej sprawie. Skarżący utrzymuje jednak, że ów przepis potwierdza orzecznictwo, które samo opiera się na stwierdzeniu, że jeżeli decyzja o zawarciu małżeństwa jest dobrowolna, małżeństwo skutkuje przyznaniem małżonce z urzędu obywatelstwa jej małżonka, bez możliwości zrzeczenia się przez nią tego obywatelstwa. Skarżący uważa, że sytuacja ta jest porównywalna z sytuacją, w której znajduje się on obecnie. Jego zdaniem o ile jego zamiar kontynuowania pracy na rzecz Komisji po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii wynika bowiem z osobistego wyboru, o tyle uzyskanie obywatelstwa belgijskiego miało być w jego przypadku obligatoryjne.
- 61 Należy w tym względzie przypomnieć orzecznictwo, do którego odwołuje się skarżący i które leżało u podstaw art. 4 ust. 3 załącznika VII do regulaminu pracowniczego. W wyroku z dnia 20 lutego 1975 r., *Airola/Komisja* (21/74, EU:C:1975:24, pkt 12) Trybunał orzekł, że należy pominąć przynależność państwową narzuconą urzędnikowi płci żeńskiej, bez możliwości rezygnacji, w następstwie zawarcia małżeństwa z obywatelem innego państwa członkowskiego, ze względu na to, że art. 4 załącznika VII do regulaminu pracowniczego należy interpretować w taki sposób, aby uniknąć wszelkiego nieuzasadnionego odmiennego traktowania urzędników obojga płci znajdujących się w porównywalnych sytuacjach (wyrok z dnia 20 lutego 1975 r., *Airola/Komisja*, 21/74, EU:C:1975:24, pkt 9–11).
- 62 Wynika z tego, że wbrew temu, co sugeruje skarżący, orzecznictwo to było oparte nie na okoliczności – jako takiej – iż obywatelstwo państwa zatrudnienia zostało urzędnikowi obligatoryjnie przyznane, lecz raczej na dyskryminującym charakterze ustawodawstwa krajowego, z którego prawo Unii nie mogło wyciągnąć konsekwencji.
- 63 Tymczasem naruszenie ogólnej zasady równości i niedyskryminacji, która leży u podstaw orzecznictwa zapoczątkowanego wyrokiem z dnia 20 lutego 1975 r., *Airola/Komisja* (21/74, EU:C:1975:24) oraz art. 4 ust. 3 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, jest przedmiotem zarzutów drugiego, trzeciego i czwartego, które zostaną zbadane poniżej.
- 64 Co się tyczy siły wyższej, i przy założeniu, że oparty na niej argument jest dopuszczalny jako dotyczący przymusu podniesionego w pismach procesowych, z utrwalonego orzecznictwa ustanowionego w różnych dziedzinach prawa Unii wynika, że siłę wyższą charakteryzują dwa elementy: po pierwsze, istnienie okoliczności niezależnych od podmiotu, nadzwyczajnych i niemożliwych do przewidzenia (wyroki: z dnia 18 grudnia 2007 r., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, pkt 23; z dnia 25 stycznia 2017 r., *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, pkt 53; postanowienie z dnia

28 maja 2013 r., Honnefelder/Komisja, T-130/13 P, EU:T:2013:276, pkt 19); po drugie, fakt, że o ile przywołane powyżej okoliczności nie są ograniczone do wypadków, w których wykonanie obowiązku jest absolutnie niemożliwe, o tyle powinny one być takie, że owo wykonanie byłoby związane z nadmiernym poświęceniem (zob. podobnie wyroki: z dnia 17 grudnia 1970 r., Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, pkt 23; z dnia 15 grudnia 1994 r., Bayer/Komisja, C-195/91 P, EU:C:1994:412, pkt 32; z dnia 19 czerwca 2019 r., RF/Komisja, C-660/17 P, EU:C:2019:509, pkt 37).

- 65 Jednakże z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że ponieważ pojęcie siły wyższej nie ma identycznej treści w różnych dziedzinach stosowania prawa Unii, jego znaczenie należy zatem określić w oparciu o ramy prawne, w których ma ono wywoływać skutki (zob. wyrok z dnia 25 stycznia 2017 r., Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 66 W niniejszym przypadku, biorąc pod uwagę kontekst sprawy, należy stwierdzić, że poprzez swoją argumentację skarżący podnosi, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii, które wiązało dla niego z ryzykiem zwolnienia z urzędu, stanowiło przypadek siły wyższej zwalniający PMO z obowiązku ponownego zbadania jego sytuacji ze względu na uzyskane przez niego obywatelstwo belgijskie.
- 67 Tymczasem nawet jeśli zamiar wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii był okolicznością niezależną od skarżącego, nadzwyczajną i nieprzewidywalną, przedstawione przez skarżącego argumenty nie pozwalają na wykazanie, że ponowne badanie jego sytuacji w okolicznościach sprawy było nadmierne w świetle skutków tego badania.
- 68 Wprawdzie skarżący twierdzi, że z uwagi na zamiar wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i ewentualne konsekwencje tego wystąpienia dla urzędników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa sama Komisja zachęcała ich do wniesienia o przyznanie obywatelstwa belgijskiego, i przedstawia on w tym względzie wiadomość elektroniczną, którą przewodniczący Komisji skierował do nich w dniu 24 czerwca 2016 r., jednak należy stwierdzić, że przewodniczący Komisji ograniczył się w niej do zapewnienia, że „drzwi nie zostaną przed [nimi] zamknięte”, że pracuje z przewodniczącymi innych instytucji, aby wszyscy mogli nadal korzystać z ich doświadczenia, a „[r]egulamin pracowniczy będzie interpretowany i stosowany w duchu europejskim”. Nie wynika z tego, że Komisja nakłaniała zainteresowanych do nabycia obywatelstwa miejsca zatrudnienia. Skarżący przedstawia również artykuł prasowy z dnia 3 maja 2018 r. zawierający stanowisko tego samego przewodniczącego Komisji, a także protokół z nieformalnego spotkania z dnia 29 stycznia tego samego roku pomiędzy personelem i wiceprzewodniczącym Komisji odpowiedzialnym w szczególności za zasoby ludzkie. Jednakże to spotkanie i zajęcie stanowiska miały miejsce po dacie, w której skarżący nabył obywatelstwo belgijskie, a zatem tym bardziej nie mogły skłonić go do dokonania tej formalności.
- 69 Ostatecznie nie wydaje się, by utrata dodatku zagranicznego stanowiła nadmierne obciążenie w świetle pełnej gwarancji, że w przypadku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii skarżący poprzez uzyskanie obywatelstwa belgijskiego utrzyma swoje zatrudnienie.
- 70 Co więcej, o ile Trybunał orzekł, że wystąpienie państwa członkowskiego z Unii mogło w znaczący sposób wyrzucić wpływ na prawa wszystkich obywateli Unii (wyrok z dnia 10 grudnia 2018 r., Wightman i in., C-621/18, EU:C:2018:999, pkt 64), o tyle nie zasugerował on, by Unia miała jakkolwiek obowiązek zneutralizowania skutków tego wystąpienia.
- 71 W związku z tym należy odrzucić w niniejszej sprawie hipotezę siły wyższej, bez konieczności badania, czy pomimo braku wyraźnego odesłania do tej siły wyższej w art. 4 załącznika VII do regulaminu pracowniczego można się na nią powołać w świetle systematyki i celów tego przepisu.
- 72 W świetle wszystkich powyższych rozważań i w braku przymusu, który mógłby zostać zgodnie z prawem uwzględniony, nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie argumentu skarżącego dotyczącego wyroku z dnia 26 czerwca 2013 r., Achab/EKES (F-21/12, EU:F:2013:95) oraz

konieczności rozróżnienia między rozpatrywanym przypadkiem, charakteryzującym się sytuacją związaną z przymusem, a sprawą rozstrzygniętą we wspomnianym wyroku, w której zainteresowany mógł kontynuować swoją karierę, nawet bez uzyskania obywatelstwa belgijskiego.

- 73 Z powyższego wynika, że część druga zarzutu pierwszego jest bezzasadna i należy oddalić ten zarzut w całości.

2. W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia zasady równości i niedyskryminacji ze względu na to, że prawo skarżącego do dodatku zagranicznego zostało ponownie zbadane w świetle przesłanek przewidzianych w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego

- 74 Jak wskazano w pkt 30 powyżej, w zarzucie drugim skargi skarżący utrzymuje, że zasada równości i niedyskryminacji stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu przez Komisję ponownego badania jego sytuacji w świetle art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego.

- 75 Na potrzeby rozpatrzenia tego zarzutu należy na wstępie przypomnieć, że w istocie zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego prawo do dodatku zagranicznego urzędników nieposiadających obywatelstwa państwa zatrudnienia zależy od ich zwykłego miejsca zamieszkania w okresie pięciu lat poprzedzających wstąpienie do służby, podczas gdy zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) tego załącznika w odniesieniu do urzędników posiadających to obywatelstwo prawo to jest oceniane przy uwzględnieniu ich zwykłego miejsca zamieszkania w okresie dziesięciu lat.

- 76 Poza tym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w wypadku urzędników, którzy nie są obywatelami państwa zatrudnienia, dodatku zagranicznego odmawia się jedynie w przypadku, gdy zamieszkiwali oni w tym państwie przez cały pięcioletni okres odniesienia, podczas gdy w wypadku urzędników posiadających obywatelstwo tego państwa okoliczność utrzymywania lub ustanowienia w nim zwykłego miejsca zamieszkania – choćby na bardzo krótki okres w trakcie dziesięcioletniego okresu odniesienia – wystarczy, aby spowodować odmowę przyznania lub utratę tego dodatku (wyroki: z dnia 27 lutego 2015 r., EKES/Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, pkt 54; z dnia 13 lipca 2018 r., Quadri di Cardano/Komisja T-273/17, EU:T:2018:480, pkt 47).

- 77 Wreszcie należy przypomnieć, że po przyznaniu skarżącemu prawa do dodatku zagranicznego w chwili wstąpienia przez niego do służby na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego PMO cofnęło mu to prawo na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) tego załącznika, ponieważ od tej chwili należało uznać, że urzędnik ten „[jest] [...] obywatel[em]” państwa zatrudnienia.

- 78 To właśnie w świetle tych założeń należy zbadać obydwie części zarzutu drugiego skargi.

a) W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady równego traktowania i niedyskryminacji w stosunku do urzędników mających obywatelstwo belgijskie i urzędników, którzy przenieśli swoje główne centrum interesów życiowych

- 79 Skarżący twierdzi, że stosując wobec niego art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, Komisja potraktowała w ten sam sposób dwie różne kategorie osób, a mianowicie, po pierwsze, osoby, które miały obywatelstwo belgijskie lub, bardziej ogólnie, obywatelstwo państwa zatrudnienia w chwili wstąpienia przez nie do służby i zamieszkiwały w tym państwie w trakcie dziesięcioletniego okresu odniesienia, o którym mowa w tym przepisie, oraz zostały zatrudnione w sytuacji niezwiązanej z dodatkiem zagranicznym, a po drugie, osoby, które, tak jak skarżący, nie były obywatelami belgijskimi w chwili wstąpienia do służby i nie mogły zatem – w odróżnieniu od tej pierwszej kategorii osób – być traktowane jako osoby utrzymujące ścisłe więzi z państwem zatrudnienia. Skarżący twierdzi również, przeciwnie, że był traktowany inaczej niż inni urzędnicy, którzy, tak jak on, opuścili główny ośrodek interesów życiowych w celu podjęcia służby w instytucjach, lecz zachowali prawo do dodatku zagranicznego.

- 80 Należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem zasada równego traktowania zakazuje traktowania porównywalnych sytuacji w sposób odmienny lub traktowania odmiennych sytuacji w taki sam sposób, chyba że takie traktowanie – odmienne lub takie samo w zależności od danego wypadku – jest obiektywnie uzasadnione (zob. wyrok z dnia 22 września 2017 r., Wanègue/Komitet Regionów, T-682/15 P, niepublikowany, EU:T:2017:644, pkt 64 i przytoczone tam orzecznictwo). W tym względzie należy uwzględnić zarówno sytuacje prawne, jak i faktyczne (zob. podobnie wyrok z dnia 26 czerwca 2013 r., Achab/EKES, F-21/12, EU:F:2013:95, pkt 39).
- 81 Następnie – przyjmuje się, że w zakresie, w jakim określenie warunków dających prawo do dodatku zagranicznego wchodzi w zakres wykonywania przez instytucje uprawnień dyskrejonalnych, zasada równego traktowania może zostać naruszona jedynie w przypadku, gdy art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego wprowadza arbitralne lub w sposób oczywisty nieodpowiednie rozróżnienie w stosunku do swego celu (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2004 r., E/Komisja, T-251/02, EU:T:2004:357, pkt 124 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 82 W niniejszym wypadku należy także wskazać, że obywatelstwo, na którym opiera się art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, jest związane z przyjęciem założenia dotyczącego istnienia licznych i ścisłych więzi między osobą posiadającą to obywatelstwo a państwem tego obywatelstwa (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 lipca 2007 r., B/Komisja, F-7/06, EU:F:2007:129, pkt 39; z dnia 5 grudnia 2012 r., Bourtembourg/Komisja, F-6/12, EU:F:2012:175, pkt 26).
- 83 A zatem, ogólnie, przy uwzględnieniu tego znaczenia obywatelstwa, celu dodatku zagranicznego (zob. pkt 48 powyżej) i uprawnień dyskrejonalnych, jakimi dysponuje prawodawca Unii (zob. pkt 81 powyżej), prawodawca ten mógł zgodnie z prawem założyć, że członkowie personelu, którzy posiadają lub posiadali obywatelstwo państwa zatrudnienia, nie ponoszą obciążeń i niedogodności, jakie ma kompensować dodatek zagraniczny – przynajmniej z takim samym poziomem intensywności jak członkowie personelu, którzy nie posiadają tego obywatelstwa. W związku z tym prawodawca Unii mógł – nie dokonując arbitralnego lub oczywiście nieodpowiedniego rozróżnienia – dokonać rozróżnienia między urzędnikami według kryterium ich obecnego lub przeszłego obywatelstwa. Z tych samych względów prawodawca mógł również uzależnić przyznanie dodatku zagranicznego urzędnikom, którzy mają lub mieli obywatelstwo państwa zatrudnienia, od rygorystycznych przesłanek, w szczególności od przesłanki związanej z posiadaniem stałego miejsca zamieszkania poza państwem zatrudnienia w dziesięcioletnim okresie odniesienia (zob. analogicznie wyrok z dnia 4 grudnia 2008 r., Blais/EBC, F-6/08, EU:F:2008:160, pkt 102).
- 84 Skarżący podkreśla jednak szczególny charakter swojej sytuacji. Podnosi on, że w dziesięcioletnim okresie odniesienia przewidzianym w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie posiadał on obywatelstwa belgijskiego, a jego główny ośrodek interesów życiowych znajdował się wówczas w Troon w Zjednoczonym Królestwie, jak to stwierdziła Komisja w chwili wstąpienia przez niego do służby. W konsekwencji skarżący jest zdania, że domniemanie leżące u podstaw tego przepisu, zgodnie z którym utrzymywał on w tym okresie liczne i ścisłe związki z Belgią, państwem swego zatrudnienia, było w jego przypadku bezpodstawne.
- 85 Jak twierdzi skarżący, zastosowanie w zaskarżonej decyzji do jego sytuacji art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego opiera się na fikcji prawnej, ponieważ jest traktowany tak, jakby posiadał obywatelstwo belgijskie przed wstąpieniem do służby w 2001 r., podczas gdy uzyskał je dopiero siedemnaście lat później. Komisja nie kwestionuje tego twierdzenia, lecz twierdzi, że połączenie w zaskarżonej decyzji dwóch elementów, a mianowicie nabycia obywatelstwa państwa zatrudnienia po wstąpieniu do służby i obecności skarżącego na jego terytorium przed zatrudnieniem, stanowi racjonalne podejście do sytuacji w świetle brzmienia art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, w którym, dla przypomnienia, nie ustanowiono przepisu szczególnego regulującego kwestię nabycia nowego obywatelstwa w trakcie kariery zawodowej (zob. pkt 41, 44 i 51 powyżej).

- 86 W tym kontekście należy przypomnieć, że w przeciwieństwie do zwrotu kosztów przeprowadzki i wypłaty dodatku na zagospodarowanie, dodatek zagraniczny jest wypłacany przez cały okres pełnienia obowiązków służbowych. W konsekwencji przestrzeganie zasady równości i niedyskryminacji jest wymagane nie tylko w chwili wstąpienia do służby, lecz również w czasie jej trwania, przy ponownym badaniu prawa do dodatku zagranicznego ze względu na zmianę okoliczności.
- 87 Tymczasem niestosowanie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego do skarżącego od chwili, gdy nabył on obywatelstwo belgijskie, prowadziłoby do traktowania go w sposób bardziej korzystny niż Belgów z urodzenia, którzy rozpoczęli służbę w instytucji w Belgii i musieli spełnić surowe wymogi nałożone przez ten przepis, aby korzystać z dodatku zagranicznego w trakcie całej ich kariery zawodowej. Zakwestionowanie prawa skarżącego do dodatku zagranicznego w 2018 r., po uzyskaniu przez niego obywatelstwa belgijskiego, pozwala traktować go w taki sam sposób jak Belgów, którzy ze względu na swoje związki z Belgią są pozbawieni możliwości skorzystania ze wspomnianego dodatku.
- 88 Ponadto niezastosowanie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego do skarżącego odróżniałoby go również od obywateli belgijskich, którzy dawno zerwali wszelkie więzi z Belgią, lecz przebywali tam, tak jak on, w dziesięcioletnim okresie odniesienia przed podjęciem służby w Unii i zatrudnieniem w tym państwie. Takim obywatelom odmawia się bowiem dodatku zagranicznego zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lipca 2018 r., Quadri di Cardano/Komisja, T-273/17, EU:T:2018:480, pkt 28, 46, 47).
- 89 Podobnie niestosowanie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego do skarżącego, który w trakcie swojej kariery nabył obywatelstwo belgijskie, prowadziłoby również do traktowania go korzystniej niż Belga z urodzenia, który zrzekł się obywatelstwa belgijskiego na rzecz innego obywatelstwa – na przykład obywatelstwa Zjednoczonego Królestwa, jakie posiada skarżący – lecz przebywał w Belgii niedługo przed zatrudnieniem go w tym państwie przez daną instytucję.
- 90 Wreszcie urzędnik taki jak skarżący, który nabywa w trakcie swojej kariery obywatelstwo państwa zatrudnienia, nie znajduje się już w takiej samej sytuacji jak urzędnicy, którzy nie wyrazili zamiaru sformalizowania swych więzi z tym państwem poprzez uzyskanie jego obywatelstwa. Nabycie tego obywatelstwa tworzy co najmniej ściślejsze więzi polityczne z tym państwem niż te, które – w porównaniu – ustanowiono w art. 22 TFUE na rzecz obywateli pozostałych państw członkowskich.
- 91 Co więcej, jak przyznała Komisja na rozprawie i jak wskazuje na to już wspomniane pismo informacyjne Rady z dnia 11 grudnia 1959 r. (zob. pkt 21 powyżej), art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego jest rezultatem kompromisu między różnymi opcjami. Jego celem nie jest wyraźne uregulowanie wszystkich sytuacji i trudności, jakie mogą wystąpić, lecz przedstawienie prostych i obiektywnych kryteriów, które mogą być łatwo stosowane w przeważającej większości przypadków (zob. pkt 45 powyżej).
- 92 Przy istnieniu takiego *quod plerumque fit* należy przypomnieć, że chociaż w sytuacjach granicznych powstają okazjonalne niedogodności związane z ustanowieniem norm generalnych i abstrakcyjnych, prawodawcy nie można zarzucić odwołania się do kategoryzacji, ponieważ – oparta na elementach obiektywnych – nie ma ona zasadniczo dyskryminującego charakteru w odniesieniu do celu, któremu służy (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 stycznia 1981 r., Vutera/Komisja, 1322/79, EU:C:1981:6, pkt 9; z dnia 15 kwietnia 2010 r., Gualtieri/Komisja, C-485/08 P, EU:C:2010:188, pkt 81).
- 93 Niemniej skarżący jest zdania, że jego sytuacja ujawnia systemowy problem wykładni art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, który może dotyczyć szerokiej kategorii urzędników.
- 94 Z artykułu prasowego, do którego odwołuje się skarżący, wynika jednak, że w chwili zaistnienia rozpatrywanych okoliczności faktycznych personel Komisji liczył 32 847 osób. Ponadto zgodnie z informacjami przekazanymi przez nią na żądanie Sądu (zob. pkt 20 powyżej) 98 członków jej

personelu będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa w dniu ich wstąpienia do służby i pracujących w Brukseli nabyło obywatelstwo belgijskie po referendum w sprawie wystąpienia z Unii. Również zgodnie z danymi liczbowymi przekazanymi przez Komisję 40 spośród tych urzędników zachowało dodatek zagraniczny, 23 utraciło go, a 35 pozbawiono dodatku z tytułu zamieszkiwania za granicą, do którego mieli uprzednio prawo na podstawie art. 4 ust. 2 załącznika VII do regulaminu pracowniczego. Wreszcie, zgodnie z artykułem prasowym, do którego odwołuje się skarżący, Komisja liczyła jeszcze – uwzględniając wszystkie miejsca zatrudnienia – 700 obywateli Zjednoczonego Królestwa po jego wystąpieniu. Co się tyczy Rady, zgodnie z przekazanymi przez nią Sądowi danymi liczbowymi urzędników i pracowników będących wyłącznie obywatelami Zjednoczonego Królestwa było w chwili wspomnianego referendum 80, a 30 w dniu faktycznego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, zaś różnica wynikała z odejść lub nabycia innego obywatelstwa. W szczególności 14 urzędników lub pracowników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa oświadczyło, że w tym okresie nabyli obywatelstwo belgijskie. Po ponownym zbadaniu ich sytuacji już po tym nabyciu – trzech z nich utraciło dodatek zagraniczny, a siedmiu dodatek z tytułu zamieszkiwania za granicą.

- 95 Poza tym z informacji przekazanych przez Parlament, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunał Obrachunkowy (zob. pkt 19 powyżej) wynika, że w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej 52 urzędników i pracowników, którzy w trakcie swojej kariery zawodowej uzyskali obywatelstwo luksemburskie, nadal korzysta z dodatku zagranicznego na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, zaś w Trybunale Obrachunkowym z 23 obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy korzystali z tego dodatku i nabyli obywatelstwo luksemburskie, 20 zachowało go na podstawie tego samego przepisu, a trzech go utraciło, ponieważ zamieszkiwali w Luksemburgu w okresie dziesięciu lat poprzedzających wstąpienie do służby.
- 96 Z całości tych danych liczbowych wynika zatem, że sytuacja, z którą spotkał się skarżący, nie świadczy o problemie systemowym i że, jak wskazuje Rada, prawodawca nie działał niezgodnie z prawem, stosując kryterium obywatelstwa w ramach zaszeregowania około 50 000 urzędników i pracowników Unii w celu określenia, w jakich przypadkach mają oni prawo do dodatku zagranicznego.
- 97 W konsekwencji nie można uznać, że PMO naruszyło zasadę równości i niedyskryminacji poprzez interpretowanie art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego w ten sposób, przede wszystkim, że zezwalało na ponowne zbadanie sytuacji skarżącego po uzyskaniu przez niego obywatelstwa belgijskiego, następnie – że to ponowne badanie miało być przeprowadzone w świetle art. 4 ust. 1 lit. b) tego przepisu, i wreszcie – że należało w tym celu odnieść się do dziesięcioletniego okresu odniesienia poprzedzającego wstąpienie do służby.
- 98 Wniosku tego nie podważa argument skarżącego, zgodnie z którym potraktowanie go, jakby był Belgiem zamieszkałym w Belgii w dziesięcioletnim okresie odniesienia, skłoniło Komisję do pominięcia okoliczności, że przed nabyciem tego obywatelstwa w trakcie kariery zawodowej wcześniej skorzystał on ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się w celu zatrudnienia przez instytucje. Skarżący podnosi w tym względzie, że Trybunał w wyroku z dnia 14 listopada 2017 r., Lounes (C-165/16, EU:C:2017:862, pkt 49) stwierdził, iż sytuacja obywatela państwa członkowskiego, który skorzystał właśnie ze swobody przemieszczania się, udając się do innego państwa członkowskiego i przebywając zgodnie z prawem na terytorium tego państwa, nie może być zrównana z sytuacją o charakterze wyłącznie wewnętrznym z tego tylko powodu, że obywatel ten nabył w okresie tego pobytu obywatelstwo przyjmującego państwa członkowskiego, zachowując przy tym obywatelstwo państwa pochodzenia.
- 99 Należy jednak stwierdzić, że w wyroku tym chodziło o ustalenie, czy obywatelka państwa członkowskiego, która skorzystała z przysługującego jej prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu w innym państwie członkowskim, może jeszcze powoływać się na prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu przewidziane w art. 21 ust. 1 TFUE w tym innym państwie, mimo że nabyła jego obywatelstwo, i czy w konsekwencji może powołać się również na prawo do prowadzenia

normalnego życia rodzinnego w tym państwie w postaci obecności z nią, w jej miejscu zamieszkania, członków rodziny – a mianowicie małżonka będącego nielegalnie przebywającym tam obywatelem państwa trzeciego (wyrok z dnia 14 listopada 2017 r., Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, pkt 51, 52).

100 W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał zaś, że zaskarżona decyzja narusza prawa, jakie wywodzi on z art. 21 ust. 1 TFUE w Belgii. Przeciwnie, w odpowiedzi na pytania zadane mu na rozprawie skarżący wskazał, że jego żona ma w szczególności obywatelstwo francuskie i że jego rodzina zamieszkuje we Francji, a nie na terytorium Belgii. Co więcej, zaskarżona decyzja nie opiera się na zrównaniu sytuacji skarżącego z sytuacją czysto wewnętrzną. Opiera się ona jedynie na okoliczności, że w dziesięcioletnim okresie odniesienia skarżący, wykonując swoje prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium innych państw członkowskich, miał stałe miejsce zamieszkania, w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, w państwie zatrudnienia, którego obywatelstwo nabył a posteriori.

101 W związku z powyższym część pierwszą zarzutu drugiego należy uznać za bezzasadną.

b) W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady równego traktowania i niedyskryminacji w sposób niekorzystny dla urzędników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa

102 Skarżący podnosi, że w okolicznościach niniejszej sprawy wykładnia art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego leżąca u podstaw zaskarżonej decyzji jest dyskryminująca, ponieważ faktycznie dotyczy urzędników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa w większym stopniu niż wszystkich innych. W perspektywie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii byli oni bowiem jedynymi osobami, które musiały nabyć nowe obywatelstwo, aby nie stracić zatrudnienia. Zdaniem skarżącego dyskryminacja ta nie jest uzasadniona w świetle celu dodatku zagranicznego.

103 Komisja zauważa jednak słusznie, że nabycie drugiego obywatelstwa nie jest sytuacją, która dotyczy wyłącznie obywateli Zjednoczonego Królestwa, i że w tym przypadku ponowne badanie sytuacji administracyjnej członków personelu obowiązuje wszystkie osoby.

104 I tak w biuletynie informacyjnym nr 18 z lutego 2016 r., czyli przed referendum w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, które miało miejsce w dniu 23 czerwca tego samego roku, Komisja zwróciła uwagę całego swojego personelu na okoliczność, że nabycie obywatelstwa państwa zatrudnienia w trakcie kariery zawodowej może mieć wpływ na prawo do dodatku zagranicznego i wymaga ponownej oceny.

105 Poza tym Komisja przyjęła już ten punkt widzenia w komunikacie administracyjnym nr 317 z dnia 14 kwietnia 1981 r. w sprawie dodatku z tytułu zamieszkiwania za granicą i dodatku zagranicznego, rozpowszechnionym zatem in tempore non suspecto, bez jakiegokolwiek perspektywy wystąpienia Zjednoczonego Królestwa.

106 Ponadto w świetle pkt 64–70 powyżej nie wydaje się, by konsekwencje nabycia obywatelstwa państwa zatrudnienia przez urzędników będących obywatelami Zjednoczonego Królestwa były tego rodzaju, by powinny były skłonić Komisję do powstrzymania się od ponownego zbadania sytuacji skarżącego w odniesieniu do jego prawa do dodatku zagranicznego.

107 Część druga zarzutu drugiego jest zatem bezzasadna.

108 W konsekwencji zarzut drugi należy oddalić w całości.

3. *W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego zasady równości i niedyskryminacji w zakresie, w jakim w zaskarżonej decyzji dokonano wykładni art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego z naruszeniem tej zasady*

- 109 Jak wskazano w pkt 31 powyżej, w zarzucie trzecim skarżący podnosi, że nawet przy założeniu, iż Komisja miała prawo ponownie zbadać jego prawo do dodatku zagranicznego na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, nie dokonała ona prawidłowej wykładni – w świetle zasady niedyskryminacji – warunku, zgodnie z którym aby skorzystać z tego prawa, dany urzędnik musi mieć „stałe miejsce zamieszkania poza europejskim terytorium” państwa zatrudnienia.
- 110 Zdaniem skarżącego aby warunek ten był zgodny z zasadą niedyskryminacji, powinien on być interpretowany z uwzględnieniem faktu, że art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego opiera się na domniemaniu, zgodnie z którym urzędnik posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego utrzymuje liczne i ścisłe związki z tym państwem. Także odwrotnie, jak twierdzi skarżący – nie można domniemywać, że urzędnik, który w dziesięcioletnim okresie odniesienia nie był obywatelem państwa zatrudnienia, miał w tym momencie takie związki z tym państwem. Tym samym skarżący sugeruje, że w przypadku urzędnika nabywającego obywatelstwo państwa zatrudnienia w trakcie kariery pojęcie stałego miejsca zamieszkania, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, nie powinno być interpretowane w sposób ścisły, jak ma to miejsce w przypadku urzędnika, który posiadał już takie obywatelstwo przed objęciem stanowiska. Należy je raczej interpretować tak, jak jest ono interpretowane w ramach art. 4 ust. 1 lit. a) tego załącznika w odniesieniu do urzędnika, który nie miał tego obywatelstwa. Tym samym urzędnik, który nabył obywatelstwo państwa swojego zatrudnienia po wstąpieniu do służby, powinien utracić dodatek zagraniczny tylko wtedy, gdyby stale zamieszkiwał tam przez pięć lat lub dłużej w dziesięcioletnim okresie odniesienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego. Gdyby przyjąć taką wykładnię – co podnosi skarżący – Komisja powinna była stwierdzić, że w tym okresie miał on stałe miejsce zamieszkania poza miejscem zatrudnienia i powinien był zachować prawo do dodatku zagranicznego.
- 111 Należy jednak przypomnieć, że przeprowadzenie wykładni jest możliwe jedynie pod warunkiem, że jest ona zgodna z treścią danego przepisu, oraz że nawet zasada wykładni zgodnej z wiążącą normą wyższego rzędu nie może służyć jako podstawa dla dokonywania wykładni *contra legem* (zob. analogicznie wyrok z dnia 19 września 2019 r., Rayonna prokuratura Lom, C-467/18, EU:C:2019:765, pkt 61 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 112 Tymczasem w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego przesłanka zamieszkiwania „stałe”, od której zależy przyznanie dodatku zagranicznego, odnosi się do miejsca zamieszkania znajdującego się poza europejskim terytorium państwa zatrudnienia, w związku z czym *a contrario*, jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 76 powyżej, w przypadku urzędników posiadających obywatelstwo państwa zatrudnienia każde zamieszkanie w tym państwie, nawet krótkotrwałe, może prowadzić do odmowy lub utraty prawa do tego dodatku – od chwili gdy można je zakwalifikować jako stałe. Ponadto przepis ten dotyczy dziesięcioletniego okresu odniesienia, w związku z czym jego stosowanie nie może opierać się na pięcioletnim okresie odniesienia, który w żaden sposób nie wchodzi w zamierzenia prawodawcy.
- 113 W konsekwencji interpretowanie art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego, jak proponuje skarżący, w ten sposób, że urzędnik, który nabył obywatelstwo swojego państwa zatrudnienia w trakcie kariery zawodowej, powinien utracić dodatek zagraniczny tylko wtedy, jeśli stale zamieszkiwał tam przez pięć lat lub dłużej w trakcie dziesięcioletniego okresu odniesienia poprzedzającego wstąpienie do służby, jest niezgodne z brzmieniem tego przepisu i z jego zakresem, zgodnie z jego wykładnią utrwaloną w orzecznictwie.

- 114 Co więcej, jak już stwierdzono w pkt 90 powyżej, wykładnia ta prowadziłaby do traktowania urzędnika, który nabył obywatelstwo państwa swojego zatrudnienia w trakcie kariery zawodowej, w sposób porównywalny z urzędnikami, którzy nigdy nie nabyli tego obywatelstwa i w związku z tym nie sformalizowali istnienia licznych i ścisłych więzi z tym państwem.
- 115 Należy zatem odrzucić wykładnię pojęcia stałego miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego jako dotyczącego w istocie pięcioletniego pobytu w państwie zatrudnienia – co sugeruje skarżący.
- 116 Wynika z tego, że skarżący bezskutecznie utrzymuje, że nie zerwał więzi łączących go ze Zjednoczonym Królestwem, którego obywatelstwo ponadto nadal posiada, oraz że wystąpił jedynie o obywatelstwo belgijskie w celu zachowania zatrudnienia, nie mając zamiaru stałego pozostania w Belgii.
- 117 Z przypomnianej w pkt 44 i 48 powyżej racji bytu dodatku zagranicznego wynika bowiem, że nie chodzi o ustalenie, czy skarżący utrzymał kontakt z państwem swojego pierwszego obywatelstwa, lecz o ustalenie, czy w okresie odniesienia łączyły go z państwem zatrudnienia, którego obywatelstwo posiada obecnie, więzi wystarczające, aby odmówić mu dodatku zagranicznego w świetle warunków określonych w art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego. Tak jest właśnie w tym przypadku. Skarżący zwykle zamieszkiwał w Belgii i pracował w tym państwie co najmniej od dnia 1 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. W tym względzie okoliczność – przy założeniu, że zostanie ona wykazana – że rozpoczął on tam pracę wyłącznie w celu uzyskania zatrudnienia w instytucjach Unii, jest pozbawiona znaczenia. Obecność i wykonywanie pracy w przyszłym miejscu zatrudnienia nie stanowią warunku zatrudnienia i nie mogą być postrzegane jako ułatwienie takiego zatrudnienia.
- 118 Ponadto z art. 4 załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie można w żaden sposób wywnioskować, że jego autorzy przywiązywali szczególną wagę do chwili przeniesienia miejsca zamieszkania poza państwo, którego zainteresowany jest lub był obywatelem, lub do powodów, które zdecydowały o takim przeniesieniu (wyrok z dnia 25 września 2014 r., Grazyte/Komisja, T-86/13 P, EU:T:2014:815, pkt 58, 78).
- 119 Co więcej, wyważenie statusu obywatela Zjednoczonego Królestwa i obywatela belgijskiego, którego skarżący zamierza dokonać, oraz uznanie, jak sugeruje, że to pierwsze obywatelstwo jest w jego wypadku przeważające, oznaczałoby zastosowanie teorii rzeczywistego obywatelstwa, którą Trybunał wyraźnie odrzucił w wyroku z dnia 14 grudnia 1979 r., Deverd/Komisja (257/78, EU:C:1979:294, pkt 14).
- 120 Wreszcie z odrzucenia wykładni pojęcia stałego miejsca zamieszkania, za którą opowiada się skarżący, wynika, że bezskutecznie utrzymuje on, że Komisja naruszyła zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, gdy w zaskarżonej decyzji uznała, po pierwsze, że w chwili zatrudnienia stanowił on w takim stopniu część społeczeństwa belgijskiego, iż powinien być wykazać, że nie zamieszkiwał w Belgii przez dziesięć lat poprzedzających wstąpienie do służby, podczas gdy, jak stwierdziła, po drugie, przy przyznaniu przez nią skarżącemu dodatku zagranicznego w chwili zatrudnienia nie był on w tym państwie zintegrowany.
- 121 Skoro bowiem kryterium zamieszkania „stale” jest mniej rygorystyczne w ramach stosowania art. 4 ust. 1 lit. a) załącznika VII do regulaminu pracowniczego niż w ramach art. 4 ust. 1 lit. b) tego załącznika, PMO mogło – nie przecząc sobie ani nie naruszając zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań – stwierdzić przyznanie dodatku zagranicznego na podstawie tego pierwszego przepisu w chwili wstąpienia skarżącego do służby oraz stwierdzić cofnięcie tego dodatku na podstawie drugiego z tych przepisów przy ponownym badaniu jego sytuacji, po uzyskaniu przez niego obywatelstwa

belgijskiego. Co więcej, skarżący nie może powoływać się na tę zasadę tym bardziej, że urzędnicy Komisji zostali wyraźnie poinformowani o konsekwencjach, jakie mogą ich spotkać ze względu na uzyskanie obywatelstwa państwa zatrudnienia (zob. pkt 104 i 105 powyżej).

122 W świetle powyższych rozważań zarzut trzeci jest bezzasadny.

4. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego niezgodności z prawem art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego

123 Posiłkowo, na wypadek oddalenia poprzednich zarzutów, skarżący podnosi zarzut niezgodności z prawem art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego w zakresie, w jakim przepis ten ma dyskryminujący charakter wobec osób znajdujących się w jego sytuacji – z powodów przytoczonych na poparcie zarzutów pierwszego i drugiego.

124 W zakresie, w jakim zarzut ten zostałby uwzględniony, skarżący, nie formułując formalnie odrębnego żądania, wnosi do Sądu o nakazanie instytucjom zmiany tego przepisu w sposób eliminujący tę dyskryminację.

125 Jednakże analiza dwóch pierwszych zarzutów, do których jedynie ograniczył się wywód skarżącego, doprowadziła do wniosku, że art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego nie jest dyskryminujący – ani sam w sobie, ani w ramach jego stosowania w niniejszej sprawie.

126 Ponadto żądanie skarżącego dotyczące nakazania przez Sąd instytucjom zmiany art. 4 ust. 1 załącznika VII do regulaminu pracowniczego, tak aby wyeliminować wszelką dyskryminację, jest nie tylko pozbawione podstawy, lecz nie jest również objęte właściwością Sądu, ponieważ nie może on kierować nakazów do instytucji (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2018 r., Zink/Komisja, T-338/16 P, niepublikowany, EU:T:2018:98, pkt 39).

127 Z powyższego wynika, że zarzut czwarty należy oddalić jako bezzasadny, a żądanie sformułowane w tym zarzucie przez skarżącego jest niedopuszczalne.

128 W świetle wszystkich powyższych rozważań podniesione przez skarżącego żądania stwierdzenia nieważności należy oddalić.

B. W przedmiocie żądania drugiego, trzeciego i czwartego

129 W żądaniach drugim i trzecim skarżący wnosi do Sądu o nakazanie Komisji wypłacenia mu dodatku zagranicznego i zwrotu kosztów podróży związanych z tym dodatkiem od dnia 1 grudnia 2017 r., wraz z odsetkami za zwłokę.

130 W żądaniu czwartym skarżący zwraca się do Sądu, na wypadek gdyby ten uwzględnił zarzut niezgodności z prawem podniesiony w skardze, o stwierdzenie nieważności „zastosowania [wobec niego] art. 4 ust. 1 lit. b) załącznika VII do regulaminu pracowniczego – do chwili zastąpienia go przez instytucje przepisami niedyskryminującymi”.

131 Żądania te należy jednak oddalić, ponieważ są one akcesoryjne w stosunku do żądań stwierdzenia nieważności, co do których właśnie wskazano, iż należy je oddalić.

132 W związku z powyższym skargę należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

- ¹³³ Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Na podstawie art. 135 § 1 tego regulaminu, jeżeli wymagają tego względy słuszności, Sąd może zdecydować, że strona przegrywająca sprawę pokryje własne koszty i zostanie obciążona tylko częścią kosztów poniesionych przez stronę przeciwną, a nawet że nie zostanie nimi obciążona w ogóle.
- ¹³⁴ Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie i instytucje, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty.
- ¹³⁵ W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uważa, że każda ze stron głównych powinna pokryć własne koszty. Ponadto Rada, jako interweniująca instytucja, pokryje własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.**
- 2) Colin Brown i Komisja Europejska pokrywają własne koszty.**
- 3) Rada Unii Europejskiej pokrywa własne koszty.**

Papasavvas

Gervasoni

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 5 października 2020 r.

Podpisy